

Eksperymentalny Glass okiem Krzysztofa Garbaczewskiego - Opera Rara 2017

2017-01-21

Jednym z najistotniejszych założeń nowej formuły festiwalu Opera Rara jest otwarcie się na dzieła operowe z innych muzycznych epok, a co za tym idzie otwarcie na eksperymentalne formy teatralne i poszukiwanie nowych sposobów ekspresji. Stąd po raz pierwszy w historii festiwalu mieliśmy okazję obcować ze współczesnym, awangardowym dziełem „A Madrigal Opera” - słynnego amerykańskiego kompozytora minimal music Philipa Glassa, które wystawiono w surowej przestrzeni auli bł. Jakuba w Krakowie.

Kompozycja ta została napisana w 1979 roku, zaraz po rewolucyjnej operze „Einstein on the Beach” i w pewnym względzie odchodzi jeszcze bardziej od tradycyjnej konwencji operowej, bardziej nawet niż poprzednie dzieło Glassa. Kompozytor ograniczył się w niej bowiem tylko do partytury, w której poza muzyką znajdziemy informację jedynie o sześciuosobowej obsadzie wokalne i ascetycznym instrumentarium, które stanowią skrzypce i altówka. Czteroczęściowa kameralna „A Madrigal Opera” nie zawiera ani libretta, ani didaskaliów, stanowiąc przykład dzieła otwartego, nie w sensie muzycznym, lecz dramaturgicznym. Glass zostawia więc pole do popisu dla reżysera, dając mu możliwość konstruowania swojej opowieści, wizji, a co za tym idzie wpływ na finalny kształt i wydźwięk całego dzieła. Autorskiego odczytania „A Madrigal Opera” podjął się ceniony młody reżyser Krzysztof Garbaczewski, odważnie przekraczający granice między gatunkami sztuki, słynący z artystycznych eksperymentów z użyciem nowych mediów, ale co ważne mający za sobą doświadczenie w operowej reżyserii. Swoją inscenizacją dzieła Glassa, utrzymaną gdzieś pomiędzy teatrem tańca, teatrem formy i spektaklem performatywnym, postanowił zadać pytania o postać i kształt, a nawet i ludzki wymiar sztucznej inteligencji.

Głównych bohaterów swojej opowieści uczynił ubranych w białe szaty tancerzy (Izabela Szostak, Tomasz Bazan, Małgorzata Gorol, Hiroaki Murakami, Karol Tymiński i Paweł Sakowicz), którzy jako niedookreślone istoty odgrywali sceny odkrywania świata, ekstatycznej miłości i powstającego na naszych oczach życia. Ruch tej w założeniu sztucznej inteligencji mogliśmy obserwować również na ścianie auli, w przetworzonej cyfrowo formie, niczym poruszające się zakodowane punkty i hologramy. Wciągająca widza choreografia autorstwa Izabeli Szostak idealnie wprost korespondowała z muzyką Glassa, będąc równie powtarzalna i zapętlona co melodyczne frazy mistrza. Niezwykle trudne zadanie mieli artyści Capelli Cracoviensis, którym przyszło się zmierzyć z wymagającą niebywałego skupienia i precyzji rytmicznej minimalistyczną kompozycją Amerykanina. W transowych madrygałach wspaniale wypadł sextet solistów: Michalina Bienkiewicz – sopran, Helena Poczykowska – mezzosopran, Łukasz Dulewicz – alt, Piotr Szewczyk – tenor, Dominik Kujawa – baryton i Michał Dembiński – bas, a także dwoje instrumentalistów: skrzypek Radosław Pujanek i altowiolistka Aneta Dumanowska. Zarówno nic nie znaczące sylaby wyśpiewywane przez solistów oraz zapętlone melorytmiczne frazy grane na skrzypcach i altówce, idealnie oddawały efekt pewnej sztuczności i wyobcowania, a także przypominały o tym, że to co oglądamy, to futurystyczna wizja naszej egzystencji. Krzysztofowi Garbaczewskiemu, powiodło się znacznie więcej niż twórczy eksperyment, bowiem zostawił nas – widzów z otwartymi pytaniami o to kim jesteśmy i dokąd zmierzamy. A takie pytania w sztuce i za pomocą sztuki zawsze warto zadawać.

Organizatorami festiwalu są: Miasto Kraków, Krakowskie Biuro Festiwalowe i Capella Cracoviensis.

**Magiczny
Kraków**

Partner: Teatr im. Juliusza Słowackiego.

Więcej na: www.operarara.pl